

Utlåtande Rotel II (Dnr KS 2023/903)**Motion om att visa Stockholms solidaritet med det ukrainska folket genom namnändring av gator och en park intill den ryska ambassaden**

Motion av Jan Jönsson och Björn Ljung (båda L)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog**Sammanfattning av ärendet**

Jan Jönsson och Björn Ljung (båda L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna föreslår att gator och parken i anslutning till den ryska ambassaden i Stockholm ändrar namn som en tydlig markering på vår gemenskap med Ukraina och deras kamp. En del av Gjörwellsgatan, mellan Fyrverkarbacken och Wivalliusgatan, utanför ryska ambassaden föreslås ges namnet Fria Ukrainas Gata. Promenadvägen som startar vid Fria Ukrainas Plats och löper genom parken söderut, ner mot sjön och vidare västerut föreslås namnges Fria Ukrainas Promenad eller Fria Ukrainas Stig. Parken öster/sydost om ryska ambassaden föreslås namnges Fria Ukrainas Park.

I motionen konstateras att det ukrainska folket kämpar för sin egen, vår frihet och sin rätt att få leva fredligt och vara en del av det demokratiska Europa. Motionärerna föreslår att, som en tydlig markering på vår gemenskap med Ukraina och deras kamp, gator och parken i anslutning till den ryska ambassaden i Stockholm ändrar namn.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Stadsbyggnadskontoret har inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret konstaterar att ansvaret för namngivning av gator, parker och andra allmänna platser ligger hos namnberedningen. Stadsledningskontoret hänvisar därför till stadsbyggnadsnämndens synpunkter i ärendet.

Stadsbyggnadskontoret föreslår att namnberedningens rekommendationer från 2022 fortsatt följs. Detta innebär att inga befintliga gator eller adresser ändras och att namnsättning motiverat av pågående händelser inte anses lämpligt.

Kungsholmens stadsdelsnämnd har inget emot att fler platser i området får nya namn i enlighet med motionen. Nämnden hänvisar därför till stadsbyggnadsnämnden för vidare hantering av ärendet och de har också fått aktuell remiss.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Ukrainas kamp är av stor betydelse, och som ett uttryck för solidaritet har staden omdöpt Mariebergsparken vid den ryska ambassaden till Fria Ukrainas plats. Denna symboliska handling har redan genomförts och uppfyller därmed motionens syfte. Enligt stadsledningskontoret ligger ansvaret för namngivning av gator, parker och andra allmänna platser hos namnberedningen. Det är viktigt att följa denna etablerade process för att säkerställa enhetlighet och transparens i stadens namngivningspolicy. Att frångå den formella namngivningsprocessen skulle kunna riskera att undergräva förtroendet för stadens beslutsgång.

Med tanke på att staden redan har tagit steg för att visa sitt stöd för det ukrainska folket genom att byta namn på parken, anses motionen vara besvarad. Vi bör fortsätta att stödja Ukrainas kamp genom andra lämpliga och effektiva åtgärder, samtidigt som vi upprätthåller våra etablerade rutiner och ansvarsfördelningar.

Bilaga

Motion om att visa Stockholms solidaritet med det ukrainska folket genom namnändring av gator och en park intill den ryska ambassaden, dnr KS 2023/903-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. Att bifalla motionen
3. Att därutöver anföra följande

Den 24 februari 2022 inledde Ryssland sin fullskaliga, brutala invasion av Ukraina. Liberalerna föreslår att som en tydlig markering på vår gemenskap med Ukraina och deras kamp att gator och parken i nära anslutning till den ryska ambassaden i Stockholm ändras namn för att leva som ett minnesmärke för demokrati, fred och frihet. Ambitionen med vår motion är att den ryska ambassaden ska bli tvingad att ändra sin adress som en påminnelse om invasionen: både till ambassaden, dess besökare och framtida stockholmare.

Den ryska ambassaden är omringad av ett parkstråk, en lite större park invid Mårten Triewalds gård vid sjön och en strandpromenad. Från Fria Ukrainas Plats går en promenadväg ner mot sjön till Mårten Triewalds gård. Den fortsätter sedan västerut på södra sidan av Ryska ambassaden, utefter ambassaden och en gren av den mynnar vid Wivalliusgatan. Hela den sträckan bör namnges till Fria Ukrainas Promenad eller Stig.

Det var många som var positiva till förslaget när vi presenterade det. Nu är det inte lika positiva tongångar. Det hänvisas till att det är namnberedningen som genomför namnändringar och att denna process fortsatt ska få ha sin gång. Men detta motstånd är svårförståeligt då stråket och cykelbanan saknar namn i dag. Det är endast ambassaden som kommer behöva ändra adress. Liberalerna är fullt medvetet om processen hur namngivning går till i Stockholm. Den ytterst kompetenta Namnberedningen är en självklar remissinstans för att ta fram våra nya föreslagna namn.

Ett annat argument som tas upp är att namnändringen inte kan göras nu med anledning av pågående krig, men en sådan här ändring lyckades genomföras under pågående krig för två år sedan, i och med namnbytet till Fria Ukrainas Plats.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 21 augusti 2024

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) som är likalydande med Liberalernas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Jan Jönsson och Björn Ljung (båda L) har väckt en motion i kommunfullmäktige. Motionärerna föreslår att gator och parken i anslutning till den ryska ambassaden i Stockholm ändras namn som en tydlig markering på vår gemenskap med Ukraina och deras kamp. En del av Gjörwellsgatan, mellan Fyrverkarbacken och Wivalliusgatan, utanför ryska ambassaden föreslås ges namnet Fria Ukrainas Gata. Promenadvägen som startar vid Fria Ukrainas Plats och löper genom parken söderut, ner mot sjön och vidare västerut föreslås namnges Fria Ukrainas Promenad eller Fria Ukrainas Stig. Parken öster/sydost om ryska ambassaden föreslås namnges Fria Ukrainas Park.

I motionen konstateras att det ukrainska folket kämpar för sin egen, vår frihet och sin rätt att få leva fredligt och vara en del av det demokratiska Europa. Motionärerna föreslår att, som en tydlig markering på vår gemenskap med Ukraina och deras kamp, gator och parken i anslutning till den ryska ambassaden i Stockholm ändras namn.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden och Kungsholmens stadsdelsnämnd. Stadsbyggnadskontoret har inkommit med ett kontorsyttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontoret tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har inget att anföra på lämpligheten att namnge föreslagna gator och park i enlighet med motionen. Stadsledningskontoret konstaterar att ansvaret för namngivning av gator, parker och andra allmänna platser ligger hos namnberedningen. Stadsledningskontoret hänvisar därför till stadsbyggnadsnämndens synpunkter i ärendet.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att motion om att visa Stockholms solidaritet med det ukrainska folket genom namnändring av gator och en park intill den ryska ambassaden besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontorets kontorsyttrande daterat den 22 maj 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Namnberedningen vidhåller de rekommendationer som gavs 2022. Det innebär bland annat att beredningen, med utgångspunkt i sitt samlade underlag, bedömde att det inte var lämpligt att ändra namn på en befintlig gata samt att namnsättning motiverat av ett pågående skeende inte var lämpligt. Vidare konstaterade namnberedningen att

staden vid tidigare tillfällen har använt andra medel än namnsättning för att uppmärksamma händelser, ge uttryck för sitt stöd eller göra ställningstaganden, exempelvis genom offentlig konst.

Stadsbyggnadsnämnden valde 2022 att delvis hörsamma namnberedningens rekommendationer. Nämnden ändrade inte namn på befintliga gator eller ändrade befintliga adresser. Däremot hörsammades namnberedningens rekommendation att - i det fall staden ändå vill använda namnsättning - utgå från det som kan bedömas få bestående betydelse för människor i Stockholm, vilket beredningen bedömde vara en del av Mariebergsparken öster om ambassaden där protestmöten hållits. Platsen fick då namnet Fria Ukrainas Plats.

Fria Ukrainas Plats finns nu, med en viss förankring i platsen, och namnberedningen bedömer att inga ytterligare namnsättningar bör ske utan att den redan beslutade namnsättningen ska få tid att etablera sig och integreras i staden och i människors medvetande.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 25 april 2024 följande.

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Reservation av Charlotta Schenholm (L), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 1 mars 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Under våren 2022 fick en del av Mariebergsparken namnet Fria Ukrainas Plats och förvaltningen har inget emot att fler platser i området får nya namn i enlighet med motionen. Förvaltningen ser också att delar av parken i det aktuella området är otydligt definierade och att namngivning av gångvägar och parkytor skulle kunna förbättra orienterbarheten i området. Namngivning kan också stärka platsers identitet och befästa platsers värde. Vid eventuell namngivning är det även relevant att se till platsens historia, till exempel finns i området en kulturhistoriskt värdefull malmgård som skulle kunna uppmärksammas mer. Uppdraget att namnge gator, parker och andra allmänna platser ligger hos namnberedningen, som är ett utskott till stadsbyggnadsnämnden. Förvaltningen hänvisar därför till stadsbyggnadsnämnden för vidare hantering av ärendet och de har också fått aktuell remiss.

Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Charlotta Schenholm (L)

Charlotta Schenholm (L) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag att nämnden skulle tillstyrka motionen i sin helhet.